

פרוטוקול מס' 171

מישיבת ועדת הכספים

יום ב' כ"ה בכסלו תשל"ה - 9.12.74, שעה 10.00

נ כ ח ו :

חברי הועדה:

- י. קרגמן - היו"ר
- א. אפרת
- מ. ארנס
- ש. ארליך
- י. גולק
- ב.צ. חלפון
- א. מלמד
- ג. פת
- ע. פיינרמן
- י. פלומין
- ד. קורן
- ח. קורפו
- נ. קצב
- א. רונן
- ז. שובל
- א. שוסטק

מוזמנים:

- ח. שטל ד' החשב הכללי והממונה על שוק ההון
- ד. שטאוב - מנהל מס רכוש וקרן פיצויים
- י. מושכל - האוצר
- אל"מ טורפז
- סא"ל ח. יעקב

מזכיר הועדה:

א. קירשנר

היועה"כ לועדה:

א.נ. פלוג

היועה"מ לועדה:

ד"ר ג. קטרון

קצרנית:

מ. איזנברג

סדר-היום:

- א. הודעה בדבר ישובי ספר;
- ב. פטור ממס רכוש לפי סעיף 40(ד) לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961;
- ג. תקנות מלווה פיתוח תש"ך-1960;
- ד. חוק עידוד החסכון - אגרות חוב;
- ה. תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (חפצים ביתיים), (תיקון), תשל"ה-1974.
- ו. תקנות בדבר הוצאת תעודות לפי חוק מלווה בטחון תשל"ב-1972 ולפי חוק מלווה חסכון תשל"ב-1972;
- ז. חוק חיילים משוחררים (הצעת חוק של חבר הכנסת לבני);
- ח. פניית אגף התקציבים (מס' 54);
- ט. חוק מסי מכס ובלו (שנוי תעריף) חוק מס קניה (סחורות ושירותים) תקנות שעת חירום (תשלומי חובה).

(מקום איום 23.12.74)

א. הודעה בדבר ישובי ספרהיו"ר י. קרגמן:

אני פותח את הישיבה.
אנו ממשיכים בדיון בפנייתו של
שר האוצר בעניין הודעה בדבר ישובי ספר. נשמע דברי הסבר מפי אל"מ טורפז.

אל"מ טורפז:

בצה"ל אנו מבחינים בין 4 קבוצות
ישובים: ישובים הנמצאים בתחום
קו העימות; אלה הישובים שבתחום 10 ק"מ מהגבול החדש, מראש-הנקרה ועד אילת
פרט למספר מקומות שלגביהם קבענו חריגים של 1-2 ק"מ. אלה ישובים שבעבר
היו נתונים להפגזות ויש סכנה שיהיו נתונים להפגזות, כמו - גדות, מחנים
כפר הנשיא וכו'; לישובים אלה אנו נותנים עדיפות בכוח אדם, גידור,
התבצרות ונשק. קבוצה שנייה - ישובים הנמצאים בשטחים המוחזקים, ישובי
גוש עציון והישובים בפיתחת-רפיה. לאלה אנו נותנים עדיפות שנייה בכוח אדם
ובנשק. הקבוצה השלישית - כל הישובים שאנו מגדירים אותם ישובים מול
אוכלוסייה עוינת; אלה ישובים שהגבול "ברח" להם והם נמצאים מול אוכלוסייה
עוינת; לדוגמה, הישובים הנמצאים מול קלקיליה וטול-כהם. להם אנו נותנים
עדיפות שלישית בכוח אדם ונשק; והקבוצה הרביעית - כל ישובי העורף של המדינה.

הישובים שהמלצנו לתת להם הקלות,
אלה הם הישובים הנכללים בקבוצה הראשונה. איזה הקלות ינתנו להם, זו בעייה
של משרד האוצר ומשרד הפנים. ועם זאת המלצנו להוציא מהרשימה את הישובים
במחוז לכיש שהגבול ברח להם.

ד. קורן:

בפגישה שקיימנו עם אל"מ טורפז נמר
שטאוב התברר שבנשימת הישובים
שחולו להיות ישובי ספר מופיע הישוב גורן. זו טעות. הישוב גורן ממשיך
להיות ישוב ספר. מר שטאוב הבטיח שתקבע מפה ובמפה יכלל ישוב גורן כישוב
ספר.

בתחום 10 הק"מ עליהם דיבר אל"מ
טורפז נכלים 7 ישובים של המיעוטים, שרובם דרוזים וצ'רקסים. והם צריכים
להכלל ברשימת ישובי הספר.

ע. פיינרמן:

אני שמח שהתברר שלגבי הישוב גורן
נפלה טעות, והוא יכלל ברשימת ישובי
הספר. אינני יודע מהו הישוב כפר משה שרת.

אל"מ טורפז:

זהו בית ספר חקלאי באזור.

ע. פיינרמן:

עד כמה שאני יודע, באזור זה איך
בית ספר חקלאי הנקרא בשם כפר

משה שרת.

היו"ר י. קרגמן:

רשימת הישובים שאנו נוהגים לאשר
כל השנים, אינה נקבעת על ידי
אגף מס רכוש אלא על ידי שלטונות צה"ל. אני מציע אפוא לאשר את הרשימה
שהובאה לפנינו,

ג. פת:

יש הצעה של חבר-הכנסת קורן להוסיף
לרשימה ישובי המיעוטים. לא יתכן
שנקבע עקרון שהישובים שבתחום 10 ק"מ מהגבול החדש הם ישובי ספר, ועקרון
זה לא יחול על ישובי המיעוטים שבתחום זה.

אל"מ טורפז:

אנחנו לא הוצאנו אותם מהרשימה.
הם בתחום ה-10 ק"מ. השאלה היא,
האם שלטונות מס רכוש מוכנים לתת להם הקלות במס רכוש.

ד. שטאוב:

בעיית הכללתם של ישובי המיעוטים
ברשימת ישובי הספר הועלתה מספר
פעמים ובכל הפעמים הללו הוחלט שלא לכלול אותם. ב-1972 הועלתה השאלה
על ידי שר הבטחון דאז לגבי 2 ישובים דרוזים. ואז הבטחנו שאם יגרם נזק
לישובים אלה, נשלם להם כפי שאנו משלמים לישוב יהודי. ושר הבטחון הסתפק
בכך. השאלה היא, האם עכשו צריך להכריז על ישובי המיעוטים כישובי ספר, דבר

שלא עשינו כל שנות המדינה?

ד. קורן:

היות ויש רגישות רבה בענין זה בעיקר בישובי הדרוזים, אני מציע שנכלול ברשימה 7 ישובי מיעוטים. זה מספר קטן של ישובים שאיננו יכול לשמש תקדים. אזרחי ישובים אלה הם לא רק אזרחים שווי זכויות, אלא הם גם נפגעים מפעולות עוינות. לכן נראה לי שאנו צריכים לכלול ברשימה את ישובי המיעוטים שבתחום 10 הק"מ מהגבול החדש.

ג. פת:

אני מציע שלא נחליט עכשו ולא ננעל את הדלת בפני החלטה, אלא נבקש חוות דעת של שר הבטחון והיועץ לעניני ערבים.

א. מלמד:

אני תומך בהצעתו של חבר הכנסת קורן. איננו יכולים לקבוע הפליה בחוק. אבל אינני רוצה לעכב אישור הרשימה. לכן אני מציע שנאמר שהרשימה אינה מלאה, ונשמע חוות דעת של שר הבטחון.

נ. קצב:

אם נקבע קו של 10 ק"מ וישובי המיעוטים כלולים בקו זה, צריך לכלול אותם ברשימה.

ע. פיינרמן:

אני רוצה להזכיר שהיום איננו דנים על הכללת ישובים נוספים ברשימה, אלא על הוצאת ישובים מהרשימה. לפני שבוע דנו והחלטנו על הכללת ישובים נוספים לרשימה. חבר הכנסת קורן הציע שתיקבע רשימה חדשה של ישובים. לפיכך אני מציע שהיום נאשר את הרשימה המוצעת, ונציע לממשלה לקיים דיון על הכללת ישובי המיעוטים שהזכיר חבר הכנסת קורן ברשימת ישובי הספר.

ג. פת:

אני מציע שהדיון בנושא זה יקויים בוועדה מצומצמת.

היו"ר י. קרגמן:

עדיין אינני יודע באיזו מסגרת נקיים את הדיון. תחילה נבקש חוות דעת אני מעמיד להצבעה רשימת ישובי הספר כפי שהובאה לפנינו.

ה צ ב ע ה

רשימת ישובי הספר כפי שהובאה על ידי האוצר - א ו ש ר ה

ב. פטור ממס רכוש לפי סעיף 40(ד) לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, חשכ"א - 1961

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף ב' בסדר-היום - פטור ממס רכוש לפי סעיף 40(ד) לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, חשכ"א - 1961. (קורא מכתבו של שר האוצר). נשמע דברי הסבר מפי מר שטאוב.

ד. שטאוב:

בשנת 1972 נקבע, שאם הכנסתו של בעל ביח המשכיר בתיו לפי חוק הגנת הדייר אינה עולה על 6000 לירות, יהיה פטור ממס. אני רוצה להזכיר שכאשר מדובר על הכנסה, הכוונה היא להכנסה של השנה הקודמת. היום אנו דנים על הכנסה של שנת 1973, ובשנת 1975 נדון על ההכנסה של שנת 1974. בחודש יולי השנה החלטנו - ויושב-האש ועדת הכספים הודיע על כך במליאת הכנסת - להגדיל את הסכום הפטור ממס מ-6000 ל-9000 לירות. ואני מבטיח שבחודש מרס 1975 אביא הצעה לגבי ההכנסה של שנת 1974.

י. פלומין:

הפטור לפי סעיף 40(ד) ניתן לא רק לגבי מס רכוש אלא גם לגבי מס מימון

רכש. לכן אני חושב שהסכום של 9000 לירות אינו ריאלי. הכנסה של 9000 לירות איננה רק ההכנסה מבית או בחים מושכרים, אלא גם ההכנסה מהביטוח הלאומי. אילו האוצר היה מוכן להוציא מסכום זה של 9000 לירות את קצבת הביטוח הלאומי, הייתי מוכן לקבל את ההצעה.

ד"ר קטרון:

החוק אינו מאפשר זאת.

י. פלומין:

החוק קובע ששר האוצר רשאי לקבוע את התקרה, והועדה מוסמכת לקבוע

מה נכלל בסכום. אני חשבתי שניתן לפתור את הבעיה על ידי הוצאת קצבת הביטוח הלאומי.

ד"ר קטרון:

הדבר אינו ניתן מבחינת החוק.

י. פלומין:

אם זה אינו ניתן, אני מציע להגדיל את הסכום הפטור ממס לשנת 1973

ולהעמידו על 12,000 לירות.

ח. קורפנו:

אני חושב שצריך להפריד בין הכנסה מרכוש ובין הכנסה אחרת. אם כוללים

בסכום זה גם הכנסה אחרת, צריך להעלות את הסכום.

א. אפרת:

סעיף זה איננו חדש. כל מה שמוצע הוא, להגדיל את הסכום הפטור ממס

מ-6000 עד 9000 לירות. והגדלה זו אינה מוגזמת. לעומת זאת נראית לי ההעלאה המוצעת לגבי כל נפש כבלתי מספיקה.

י. גולן:

אמנם הצעה זו מתייחסת לשנת 1973, אבל

אנו כברים, לפי המצב כיום, שהסכום

של 9000 לירות אינו מספיק. לכן אני מציע להגדיל את הסכום.

ז. שובל:

אני יודע שהכוונה היא להכנסה של שנת 1973, אבל את המס צריך לשלם

בשנת 1974. אינני יודע אם הכנסתם של אנשים אלה גדלה.

ד. שטאוב:

אם לא גדלה, אין צורך להגדיל את הפטור.

ז. שובל:

מספר התלויים לגבי קטגוריה זו אינו משמעותי. לכן אני מציע להעלות את

הסכום ל-12,000 לירות.

י. פלומין:

קצבאות הביטוח הלאומי גדלו ולכן הגדלת הסכום לצורך הפטור מכסה בקושי

את הגידול בקצבאות הביטוח הלאומי ואינה מכסה את הגידול בהכנסות מהבית המושכר.

התאחדות בעלי הבתים מפעילה עליכם

לחץ בעניין מס מימון רכש. אם נלך לקראתם בעניין זה, יקטן הלחץ לגבי מס מימון רכש.

ד. שטאוב:

אנו הגדלנו את השומה ב-25% בסך הכל ואילו את הפטור אנו מציעים להגדיל

בחמשים אחוז.

היו"ר י. קרגמן:

הכנסה של 9000 לירות לשנה זו הכנסה של 750 לירות לחודש, כולל קצבת

הביטוח הלאומי. פירוש הדבר שכל ההכנסה מהבית או מהדירה המושכרת היא 300 לירות. גם בשנת 1973 זו הייתה הכנסה נמוכה. לכן אני מציע שעכשו נגדיל

את הסכום מ-6000 ל-10,000 לירות ובחודש מרס נגדיל את הסכום עד 12,000 לירות. והסכום בשל כל קרוב יועלה עד 2500 לירות.

ג. תקנות מלווה פיתוח, תש"ך-1960, הוצאת סדרות אגרות חובהיו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום:
תקנות מלווה פיתוח, תש"ך - 1960,

הוצאת סדרות אגרות חוב.

רשות הדיבור לממונה על שוק ההון,

מר שטסל.

ח. שטסל:

בחודש מרץ השנה הבאנו בפני ועדת הכנסת הצעה לשנות בסיס המדד לגבי הנפקות של המדינה במסגרת מלווה הפיתוח תש"ך-1960. הצענו שבמקום שהאינדקס הקובע יהיה האינדקס כפי שפורסם לאחרונה, האינדקס הקובע יהיה האינדקס של החודש בו נמכר נייר הערך. הצענו זאת מפני שיש מצבים שידוע מראש מה יהיה האינדקס. בתקופות כאלה יש ספקולציה, שכל פיקוח ויהיה החמור ביותר, לא יוכל למנוע אותה. ועדת הכספים קבלה הצעתנו לגבי הנפקת אגרות חוב נושאות 4% ו-3.25% ריבית ל-6 ול-10 שנים. אנו באים היום בהצעה להחיל אותו כלל על הנפקת אגרות חוב ל-17 שנה המשמשות כניירות ערך מאושרים להשקעות של קופות תגמולין ובנקים לצורך תכניות חסכון.

ב-15 בדצמבר יתפרסם האינדקס שהוא

פחות או יותר ידוע. לכן כל מי שקונה היום נייר ערך מסוג זה, ברור לו מראש מה ירוויח. כתוצאה מכך הפסקנו להנפיק ניירות ערך מסוג זה. המוסדות חייבים לקנות ניירות ערך אלה במקור מהמנפיק עצמו, והמנפיקים הם גם מוסדות בנקאיים. אם מוסד בנקאי מנפיק ניירות ערך מסוג זה ומחזיק אותם בתאריכים 14-16 לחודש, זה עדיין נחשב למכירה במקור. בדיוק בתאריכים אלה 14-16 בחודש דצמבר יתפרסם האינדקס, והמוסד המנפיק יוכל לשלל לכיסו את ההפרש.

ז. שובל:

מי שמציע מס על רווחי הצמדה, כדי למנוע מהבנקים עשיית רווחים, אינו יודע על מה הוא מדבר. בנקים ממילא משלמים מס הכנסה מלא. אם רוצים לתפוס בעלי הכסף השחור, - ואולי צריך לעשות זאת - איך לעשות זאת על ידי הטלת מס על רווחי הצמדה.

היו"ר י. קרגמן:

איך הצעה להטיל מס על רווחי הצמדה.

ז. שובל:

אשר להצעה שלפנינו, אני חושב שאנו יכולים לקבל אותה.

א. אפרת:

אני מוכרח לומר, שאני מתלבט מאד בנושא זה. למעשה יש פה נסיון לעקר אשפעת עליית האינדקס על אגרות חוב. מי שרכש אגרת חוב ב-20 באוקטובר, יזכה בהפרש ההצמדה המלא לפי האינדקס שיפורסם בינואר. אם תתקבל ההצעה שלפנינו, מי שירכוש אגרת חוב ב-20 בדצמבר, יזכה בהפרשי הצמדה של חודש אחד. אם בחדשים עלה המדד ב-25 נקודות, הרי שמדובר בהפרש בממדים גדולים. לגבי אגרות חוב ספקולטיביות אפשר לומר שאדם אינו צריך להנות מהפרשי הצמדה הנובעים ממלחמה. אבל במקרה זה מדובר על קופות תגמולים.

ח. שטסל:

ועל תכניות חסכון.

א. אפרת:

לגבי קופות התגמולים מדובר על גוש גדול של חוסכים, שחסכונו של כל אחד מהם - כולל חלקו של המעביד - הוא 3000-5000 לירות לשנה. אני חושב שאם נתקבל ההצעה, ייעשה עוול לחוסכים אלה. לכן אני מציע שייקבע שמי שחוסך 5000 לירות לשנה, לא יפגע.

ע. פיינרמן:

בחודש פברואר השנה הובאה הצעה זתה, והיא נדחתה בגלל התנגדותן של קופות התגמולים. אני חושב שיש 300 קופות תגמולים, שרובן של שכירים ורק מיעוטן של עצמאים, וחלקן של 3 הבנקים הגדולים. קופות אלו מנועות מלקנות אגרות חוב לעשרים שנה, שלגביהן תימשך שיטת החישוב הקיימת של המדד. לכן אני רוצה לשאול:

א. האם יהיה זה נכון ונכון לשנות

חנאים שנקבעו ופורסמו ואנשים חסכו לפיהם?

היו"ר י. קרגמן:

המדובר הוא על העתיד.

ע. פיינרמן:

השנוי בחנאים עלול להביא לפגיעה בצבירה בקופת התגמולים. אנשים בחרו לעצמם את החסכון בקופת התגמולין כחסכון לעת זקנה. ולכן איננו יכולים לפגוע בהם. לפיכך אני תומך בהצעה האומרת, שלגבי החוסכים עד 5000 לירות לשנה, לא יחול שנוי.

האוצר אומר שאי אפשר לפקח ולמנוע ספקולציה באגרות חוב אלו. הלכתי לבדוק את העניין אצל שלושה גורמים: בנק שיש לו קופת תגמולים, קופות התגמולים של ההתיישבות, שנפגשת עם חבריהן כדי לקבל הסבר, וקופת התגמולים "גמול". כל 3 הגורמים הללו אמרו שיש אפשרות לפקח על העניין. אם טוענים, שאם הצעה זו תתקבל, תהיה בכך פגיעה קשה בקופות שלהם. הבקר קבלתי טלפון בעניין זה מההסתדרות. בהסתדרות יש זעם גדול בעניין זה ומבקשים שלא יחליטו או שיחליטו אחרת.

לפיכך אני מציע שנחליט על שנוי התנאים רק לגבי קופות תגמולים שבהן הצבירה השנתית עולה על 5000 לירות.

היו"ר י. קרגמן:

מה שמוצע בהצעה שלפנינו אינו מתייחס לעבר. חבר הכנסת פיינרמן, אתה יודע שכאשר חבר קופת תגמולין מוציא כספו מקופת התגמולין, הוא חייב במס הכנסה על כספיים אלה. לעומת זאת כספי פנקסיה אינם פטורים ממס הכנסה.

קופת התגמולים של תנועת המושבים חלקה בצבירה הכללית של כל קופות התגמולים בסך 6 מיליארד לירות הוא 250 מליון לירות. הבנקים יעשו חשבון פשוט שכדאי להם לגייס הכנה כספיים לרכישת אגרות חוב אלו ותוך שבוע יצברו מליוני לירות. התיקון המוצע עכשוי ימנע אפשרות זו מהבנקים. והרי אנו טוענים כל הזמן שהבנקים צוברים מליונים וצריך למנוע מהם אפשרות זו. לכן אני מציע לקבל את ההצעה שלפנינו.

י. קורן:

אני מודה שאני תוהה אם אנו צריכים לאשר את ההצעה. הקשבת לדבריו של חבר הכנסת פיינרמן, ואני חושב שהוא העלה בעייה שאנו צריכים להתייחס אליה. אני מציי שנומין את נציגי ההסתדרות - - -

א. מלמד:

מדוע רק נציגי ההסתדרות? מדוע לא נציגי קופות התגמולים והבנקים?

ד. קורן:

אני מציע לדחות את ההחלטה.

ח. שטפל:

מי שמפקיד כספיים בתכנית חסכון לעשר שנים או הצוברים בקופות התגמולים, לפי הצעה זו יקבלו במקום 120 חדשי הצמדה 119 או 118 חדשי הצמדה. לגבי המשקיע בונה-פידה אין הברדל בין 118-119 חדשי הצמדה ובין 120 חדשי הצמדה. לעומת זאת אלה העוסקים בקניות ורכישות לצרכי ספקולוציה, איננו מסוגלים לפקח עליהם, והם צוברים רווחים ניכרים. וכולם, כולל חברי כנסת, מטיפים לנו מוסר מדוע איננו מונעים רווחי ספקולציה אלה.

הצעתו של חבר הכנסת פיינרמן אינה ניתנת לביצוע. בעוד שנתים אולי תהיה ניתנת לביצוע. היום - לא.

א. שוסטק:

אני מציע שנטיל על האוצר לבדוק אפשרות ביצועה של הצעת חבר הכנסת

פיינרמן לגבי העתיד.

היו"ר י. קרגמן:

חבר הכנסת פיינרמן, אתה רוצה שהצעתך תיבדק לגבי העתיד.

ע. פיינרמן:

אינני רוצה שתיבדק. אני רוצה שתתקבל.

היו"ר י. קרגמן:

אני מקבל את הצעת חבר הכנסת שוסטק, שנטיל על האוצר לבדוק אפשרות

ביצוע הצעתו של חבר הכנסת פיינרמן בעתיד.

א. אפרת:

אני מציע לדחות את ההחלטה ליום ד'.

ח. שטסל:

אי אפשר לדחות את ההחלטה, כי עד אז לא תהיינה הנפקות.

א. אפשרת:

מדוע הבאתם הצעה זו רק עכשיו?

ח. שטסל:

הבאנו הצעה זו בפברואר 1974. הצעה זו מתייחסת להנפקות של המדינה.

אבל יש לי סמכות לאשר תנאים אלה לגבי הנפקות שאנן של המדינה. אני יכול לומר לבנקים שמכאן ואילך אני מאשר הנפקות רק לפי תנאים אלה. ואז לא תהיינה הנפקות של המדינה אלא רק של הבנקים.

ש. ארליך:

אני מציע להחליט היום.

י. גולן:

אני מבקש לדחות את ההצבעה לפחות עד מחר בבקר.

היו"ר י. קרגמן:

אני מקבל את הבקשה. ההצבעה תהיה מחר.

ד. חוק עידוד החסכון - אגרות חוב של מירב, בנק משכנתאות וחסכוניות בע"מ (סדרה 13), אגרות חוב של חברה להשקעות של בנק לאומי בע"מ (סדרה 133), בנק אפוחיקאי בע"מ (סדרה 102), אגרות חוב של בנק יעד לפיתוח חקלאי בע"מ (סדרה 87), אוצר לתעשייה בע"מ (סדרה 74), מימונים חברה פיננסית של בנק לאומי בע"מ (סדרה 41).

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום - חוק עידוד החסכון אגרות חוב של מירב, בנק משכנתאות וחסכוניות בע"מ (סדרה 13) - - -

א. אפרת:

איזה בנק הוא זה?

ח. שטסל:

הבנק הבינלאומי הראשון.

ז. שובל:

אני אינני משתתף בהצבעה על נושא זה.

היו"ר י. קרגמן:

- - - אגרות חוב של חברה להשקעות של בנק לאומי בע"מ (סדרה 133), בנק אפוחיקאי בע"מ (סדרה 102), אגרות חוב של בנק יעד לפיתוח חקלאי בע"מ (סדרה 87), אוצר לתעשייה בע"מ (סדרה 74), מימונים חברה פיננסית של בנק לאומי בע"מ (סדרה 41). (קורא מכתבי שר האוצר).

חוק עידוד החסכון - אגרות חוב של מירב, בנק משכנתאות וחסכוניות בע"מ, אגרות חוב של חברה להשקעות של בנק לאומי בע"מ, בנק אפוחיקאי בע"מ, בנק יעד לפיתוח חקלאי, אוצר לתעשייה בע"מ, מימונים חברה פיננסית של בנק לאומי - אושר

ה. תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (חפצים ביתיים) (תיקון), תשל"ה - 1974

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום - תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (חפצים ביתיים) (תיקון), תשל"ה - 1974. (קורא מכתבו של שר האוצר).

אם אין הצעות, אני מעמיד להצבעה

תקנות אלו.

ה צ ב ע ה

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (חפצים ביתיים)
(תיקון), תשל"ה - 1974 - א ו ר ו

ו. תקנות בדבר הוצאת תעודות לפי חוק מלווה בטחון תשל"ב 1972 ולפי
חוק מלווה חסכון תשל"ב-1972

היו"ר י. קרגמן:

הסעיף הבא בסדר-היום - תקנות בדבר
הוצאת תעודות לפי חוק מלווה בטחון,
תשל"ב-1972 ולפי חוק מלווה חסכון, תשל"ב-1972. (קורא מכתבו של שר האוצר).

גב' מושכל:

תקנות אלו אינן קובעות את התנאים
של תעודות המלווה, כי אלה קבועים
בחוק. כל מטרת התקנות לקבוע צורת המצאת התעודה לזכאים, צורת התעודה ובאיזו
צורה יפרעו התעודות.

היו"ר י. קרגמן:

מתי תחולקנה תעודות מלווה בטחון
1972 לזכאים?

גב' מושכל:

בשנת 1976.

י. פלומיץ:

בהזדמנות חגיגית זו אני מבקש להסב
תשומת לבם של נציגי האוצר שאישרנו
חוק מס מימון רכש הכולל סעיף אופרטיבי המאפשר לשלם חלק ממס מימון רכש
באמצעות תעודות מלווה חסכון. עד היום לא הוציא שר האוצר תקנות בעניין זה.
אני שואל, מתי יתקין שר האוצר תקנות בעניין זה?

גב' מושכל:

לאחר שיוגש תיקון לסעיף 9 לחוק מס
מימון רכש, יתקין שר האוצר תקנות בעניין
זה.

ד"ר קטרון:

אינני חושב שתקנות אלו בדבר צורת
תעודות מלווה בטחון תשל"ב-1972
ותעודות מלווה חסכון תשל"ב-1972, טעונות אישור הועדה.

מ. ארנס:

כאשר דנו בנושא הפטור ממס נסיעות,
הודיע לנו מנכ"ל אל-על שאם נבטל
את הפטור לעובדי אל-על, תהיה שביתה של עובדי אל-על. עתה, לאחר שפרצה שביתה
צוותי האוויר, הודיעה הנהלת אל-על שהשביתה היא בשל ביטול הפטור ממס
נסיעות. הבקר קראתי ב"הארץ" שנציג צוותי האוויר הודיע שזהו סילוף גס, ואין
כל קשר בין השביתה ובין ביטול הפטור ממס נסיעות. אם זה נכון, אני מציע
שנפנה גם ליושב-ראש אגוד צוותי האוויר וגם למנכ"ל אל-על ונבקש הבהרות.

היו"ר י. קרגמן:

אני מציע שלא נתערב בעניין. זה עניין
שבין ההנהלה ובין העובדים. כל התערבות
של הועדה רק חסבך את העניין. אנו החלטנו על ביטול הפטור בשעור של 5% שהם
200 לירות, והעברנו החלטה זו לאוצר. אני מציע שלא נעשה בעניין זה דבר.

ז. חוק חיילים משוחררים (הצעת חוק של חבר הכנסת א. לבני)

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לסעיף הבא - חוק חיילים

משוחררים (הצעת חוק של חבר הכנסת לבני). קיימנו דיון בהצעת חוק זו בהשחתות חבר הכנסת לבני ובהשחתות נציגי הצבא, שהביעו התנגדותם להצעת חוק זו. אנו רוצים לשמוע מה דעת האוצר.

א. גפני:

חבר הכנסת לבני מציג כי חוק החיילים המשוחררים שנתקבל מייד לאחר מלחמת יום הכיפורים, יחול גם של חיילים שחזרו על שנת שירות קבע לפני פרוץ מלחמת יום הכיפורים ושירותם נתארך בעקבות מלחמת יום הכיפורים. בדיון שהתקיים בהצעת חוק זו לפני מספר חודשים הביעו נציגי הצבא התנגדותם להצעה זו. חוק החייל המשוחרר לא בא לפצות על להימה אלא לתת הטבות מסוימות לחיילי מילואים שגויסו לתקופה ארוכה מעל ל-75 יום. הממשלה התנגדה להצעה זו. אם באוחו דיון אמרו נציגי הצבא שמטפלים בהעלאת שכרם של משרתי הקבע, ואמנם הוחלט על תוספת שכר בלתי מבוטלת למשרתי בצבא הקבע. אם תתקבל הצעת חוק זו היום, היא לא תפתור בעיות אלא תעורר בעיות חדשות. לכן אני מבקש שהועדה לא תקבל את ההצעה.

א. שוסטק:

קבלת הצעת החוק אינה מחייבת להעניק את הזכויות לאלה ששירתו במלחמת יום הכיפורים. אפשר לומר שהחוק יחול על מקרים כאלה בעתיד.

א. גפני:

הצעה זו באה לתקן את החוק המקורי. והחוק המקורי פג תקפו.

י. פלומיץ:

היות ואני בקשתי לחדש את הדיון בהצעת החוק, על פי בקשת המציע, והיות והתעוררו בי ספיקות, אני מבקש להפסיק את הדיון. אנו בדברים עם המציע על חוסר האקטואליות של הצעת החוק ואדווח ליושב-ראש הועדה על התוצאות.

היו"ר י. קרגמן:

אני מקבל בקשתו של חבר הכנסת פלומיץ.

ה. פניית אגף התקציבים (מס' 54) בענין "מקורות"

היו"ר י. קרגמן:

הסעיף הבא - פנייה של אגף התקציבים (מס' 54) בענין "מקורות". (קורא מכתבו של הממונה על אגף התקציבים).

א. גפני:

הסיכום המפורט בפנייה נעשה לפני מלחמת יום הכיפורים, אך הוא לא בוצע. עד 1973 הייתה חברת "מקורות מיט". ב-1973, סמוך למלחמת יום הכיפורים, הופרדה החברה מ"מקורות" והוקמה חברה בשם "מקורות בניו ופיתוח" שתפקידיה - ביצוע מפעלי מיט וביצוע עבודות נוספות לגורמי חוץ. החברה רכשה ציוד על בסיס הסיכום שנתקבל, שהממשלה תקנה מניות בחברת מקורות בארבע שנים בהיקף של 10 מיליון לירות, ו"מקורות" תשקיע את הכספים בבחברת הבת ותאפשר על ידי כך רכישת ציוד. ביצוע ההסכם התעכב בגלל מלחמת יום הכיפורים. עכשו מדובר על סכום של 4,5 מיליון לירות לשנים 1973-1974.

ב.צ. חלפון:

קיימנו דיון בבקשה זו וביקשנו שיופיעו בפני הועדה מנהלי החברה וימסרו דו"ח על הנעשה בחברה. אני מציג שבקשה זו תקויים.

י. פלומיץ:

הייתי מציג שבבירור שנקיים עם מנהלי החברה נבקש הסבר, מדוע השקעות הממשלה בחברה זו צריכה להיות באמצעות מקורות. לי נראה יותר שהממשלה צריכה לרכוש את המניות של החברה וכך נהפוך את החברה לחברה ממשלתית ונוכל לפקח עליה.

היו"ר י. קרגמן:

רשות החברות מפקחת על כל חברה שחברה ממשלתית השקיעה בה אפילו לירה אחת.

י. גולן:

לא אוכל להצביע בעד הצעה זו. אני רוצה לשמוע על המתרחש בחברה. לפי מה שפורסם בעתונים, חברה זו צוברת הפסדים גדולים. אני חושב ש"מקורות" אינה צריכה לעסוק בעבודות בנין. כבר היה לנו נסיון בענין זה ואסור שהדבר יישנה.

היו"ר י. קרגמן:

הנושא נדון בוועדה המשנה בעקבות הדיון בחברת "ורד". באותו דיון בקשנו לקבל דו"ח מהי חברת בת זו, מהו המאזן שלה ומדוע צריך לחת לה 4,5 מליון לירות. אני מציע שוועדת המשנה בראשותו של חבר הכנסת מלמד תזמין את הרפרנטים ותקבל את הדיווח.

א. גפני:

טוב תעשה הועדה אם תשמע גם את אנשי משרד החקלאות.

הצעה היושב-ראש ישראל קרגמן - נחקבלה

היו"ר י. קרגמן:

קבלתי מכתב מחבר הכנסת בדר, בו הוא מבקש להעלות על סדר-היום של הועדה חקציב מס' 2 לשנת 1974. אני רוצה להזכיר לחברי הועדה שהסכמו פה אחד לאפשר לאוצר להוציא כספים הדרושים למתן הטבות סוציאליות. ואז נאמר שהאוצר יחליט ויודיע לנו מה הוא מעדיף, שנדון בחקציב מס' 2 או בחקציב מס' 3. אם האוצר יעדיף שנדון בחקציב מס' 3, פירוש הדבר שהממשלה תצטרך לבקש את הכנסת להחזיר לה הצעת חקציב מס' 2. זו זכותה.

ד"ר קטרון:

הממשלה צריכה לחזור בה מהצעת החקציב מס' 2. היא צריכה רק להודיע על כך ליושב-ראש הכנסת. אבל בכדי להגיש חקציב חדש באותו מושב, היא צריכה לקבל אישור ועדת הכנסת.

א. גפני:

הגענו למסקנה שאם נגיש חקציב מס' 3 על גבו של חקציב מס' 2, הדבר יגרום לבלבול גדול בגלל השוניים המשמעותיים בין שני החקציבים. לכן אנו נציע בישיבת הממשלה ביום א' הקרוב, לקחת חזרה חקציב מס' 2, לפנות לוועדת הכנסת ולקבל אישור להגשת חקציב מס' 2 חדש. למעשה סיימנו הכנת הצעת חקציב מס' 2 החדש. חייכינו רק לסיכומים בענין הפיצוי למיעוטי הכנסה.

היו"ר י. קרגמן:

בענין הפצוי למיעוטי הכנסה, למשפחות מרובות ילדים ולמשפחות המקבלות קצבת טעד, אני מציע לכם לבחון באיזו מידה הגדלת הקצבאות אינה הופכת לאנטי-תמריץ לעבודה. קראנו היום שמשפחה שיש לה 6 ילדים תקבל 1350 לירות. האם אין בכך כדי להפוך לאנטי-תמריץ לעבודה?

י. פלומין:

בצרפת הפכה קצבת הילדים לרוועץ.

א. גפני:

אני מסכים בהחלט שיש מקום לבחון שאלה זו. אבל יש לזכור שהסכום של 1350 לירות כולל חוספת ילדים שכל האוכלוסייה מקבלת.

ד"ר קטרון:

בעקבות הערתו של חבר הכנסת פלומין, אני מציע לוועדה להחליט על אחד הצעת החוק לתיקון פקודת מס הכנסה מס' 21 והצעת החוק לתיקון פקודת מס הכנסה מס' 22. הועדה סיימה את הקריאה הראשונה בהצעה מס' 21. לפני 10 ימים הועברה לוועדה הצעה מס' 22. אין טעם להביא שתי הצעות נפרדות לכנסת. לכן אני מבקש להחליט על אחד שתי ההצעות. ולאחר שהועדה תחליט נבקש אישור ועדת הכנסת לכך.

היו"ר י. קרגמן:

האם יש התנגדות להצעה זו?

קריאות:

אין התנגדות.

הוחלט לאחד הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 21) והצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 22)

- 1. צו תעריף המכס והפטור (תיקון החוספת מס' 11, 12, 13, 14) תשל"ה-1974
- צו מס קניה (סחורות ושירותים) (הטלת מס ושיעורו) (תיקון מס' 11, 12)
- צו הבלו על דלק (הטלת בלו) תשל"ה-1974
- צו שעת חירום (תשלומי חובה על מלאי) , תשל"ה-1974
- צו שעת חירום (תשלומי חובה על מוצרי דלק) תשל"ה-1974
- צו שעת חירום (שיעור תשלום חובה על מלט מיוצר בארץ) (תיקון) תשל"ה-1974
- צו מס קניה (סחורות ושירותים) (הטלת מס ושיעורו) (תיקון) , תשל"ה-1974

ד"ר י. קרגמן:

יושב-ראש ועדת המשנה לענין צווים,
חבר הכנסת אמוראי, יביא סיכומי

וועדה.

אמוראי:

אני מביא לאישור הועדה שלוש קבוצות של צווים, שכולם באו בעקבות הפיחות. קבוצה הראשונה כוללת שורה של מוצרים עליהם הופחת היטל הבטחון מ-35% ל-15%; ומ כ"י השער האפקטיבי הועלה; הקבוצה השנייה כוללת שורה של מוצרים, כמו ויטה, אורז, סויה, קופרה, שהיו פטורים ממכס והפטור בוטל במסגרת ההתאמות ונעשו. והקבוצה השלישית כוללת מוצרים שהממשלה החליטה להטיל עליהם מכס ווסף בגובה של 10% ו/או מס קניה בשיעור של 10%. ועדת המשנה דנה בכל אחד מהצווים, ואישרה את כולם. בצו אחד הכולל מכשירי חשמל ביתיים, הוצאנו נגהצים.

הבלו על מוצרי דלק הועלה ב-10%.
מובן שלא היה בכך כדי לבטל את העיוות, אבל כיוון שהבלו הועלה על כל המוצרים ועיוות קטן יחסית.

פת:
הפעם לא הועלו מחירי הדלק בעולם. מדוע הועלה הבלו?

אמוראי:
בהעלאת המחירים הקודמת, הממשלה השאירה את הבלו בסכום האכסולוטי שלו ולא הטילה על העלאת המחירים אותו שיעור של בלו. עכשו הטילו את ה-15% שלא הטילו בפעם הקודמת.

פת:
מה שחורה לי הוא, העלאת מחיר הנפט לחימום ביתי.

אמוראי:
אתה בעד מתן סובסידיה לנפט לחימום ביתי? עד היום הבנזין סיבסד את כל מוצרי הדלק, ואני טענתי שאין לכך כל הצדקה, כי הבנזין הוא מוצר הדלק זול ביותר. אני מתנגד לכך שמוצר אחד יסבסד את השני. מוצרי הדלק צריכים להמכר במחירים. ההצעה שאנו מביאים אינה אומנם חלוקה נכונה, אבל היא נקטינה את הפערים בין העלות ובין המחירים.

הצווים שהובאו על ידי יושב-ראש ועדת המשנה
חבר הכנסת אמוראי - א ו ר ו

פת:
התבשרנו שמר ישראל גלעד נתמנה לתפקיד מנהל החברה לישראל. על מנת שלא יתעוררו בעיות בעתיד, אני מבקש לדעת מי הציע אותו לתפקיד זה, האם היתה זו הממשלה, וכיצד הצביע נציג הממשלה?

ד"ר י. קרגמן:
כיוון שההצבעה היתה חשאית - - -

פת:
אינני מבקש לדעת איך הצביע מר אגמון. אני מבקש לדעת מה ההוראות שניתנו לו.

ד"ר י. קרגמן:
הישיבה נעולה.